

Kwatrijn voor Jan Klaassen

Ik heb zojuist de dood bedrogen
en woorden onder mijn matras gelegd.
Zo kan het laatste nooit mijn mond verlaten
en moet hij wachten tot het is gezegd.

Hell

Met houten benen, kromgetrokken voeten
stel ik het wortelen voortdurend uit
omdat de aarde dorst en honger heeft.

Boven de oerlaag staat het bodemwater
duizend jaar stil, zijn woorden overwogen
en onderkoeld. Bijgeloof kruipt elke nacht
kil en hardvochtig uit de put omhoog.

De rieten daken, droog en naar de tong
van haardvuur hunkerend, houden zich haaks
wanneer de baksteen scheurt, de voeg verwaait
en boeren toverspreuken vloeken op de bunders.

Hier op de zandgrond groeit niets dan langzaam
onbrandbaar vlas, donker en onverbeterlijk,
wie ook de vossen door de velden sleurt.

Carpe mortem

Een kind zei: “volg je mij?” en ik begreep
niet waar het wilde heengaan. Stap voor
kleine stap het listig koren in liep ik haar na.

Zij zong hetzelfde liedje, tot ik van de wijs
mijn grote handen niet meer vast kon houden.
Op onze bloedbruiloft volgde verzwijgen
en windstilte, schemer en regen in de nacht.

Ochtend blijft uit, ik dorst het koele licht
niet in te drinken voor het fletse meisje
mij goede morgen heeft gekust. Verkleurde dauw
druipt van haar lippen in mijn open mond.

Ik lig verschrompeld in de dageraad
die mij geen wijsheid brengt dan korenaren
die hijgen dat de boze in mij is gevaren.

Inrichting

Wij geven grote namen aan rivieren
die ons van dag tot dag voorbijgaan
en nooit dezelfde zijn ondanks die schijn.

Wij bouwen steden in de landerijen
en ploegen rechte voren langs de wegen,
die breed en donker liggen afgevlakt.
De landman groet de burger en hij kent zijn naam.

Maar van de wouden houden wij ons ver,
knijpen de ogen dicht wanneer verhalen
van reizigers ons trachten mee te nemen,
tonen hun onze rug totdat zij zwijgen.

Aan overleveringen geven wij ons niet,
maar snoeien onze bomen, harken grindpaden
en schrikken van het knarsen van het hek.

Bruinvis

Marmar zo blauw als ogen van de faun
die water gorgelt en zijn windstreken
uithaalt met giechelende meisjes.

Of heb ik groen gemist? Een zee
van geeuwen waar de lucht de mond
vult met muziek omdat hij open staat.
Een grein van wier ligt over alle beelden.

Wanneer de bruinvis knielt en buigt, poog ik
onder de mantel nog een staartvin te bewijzen,
deinende borsten onder het habijt
terug te voeren naar hun onderstroom.

Vrouwe. Gegroet. U kent mijn lippen nog.
Laat mij tot aan de avondwake voor u zingen.

Ik krijg mijn handen niet meer aan de praat.

Uibhist a Tuath

Schape in maandagavondkudden dwalen,
wind in de rug, begraasde weiden door,
drijven ondersteboven over golven.

Van hout en roest leggen de boten aan,
liggen hun schippers rotsen in de mond.
Zonder die grond deinen zij eindeloos
in stroming die hen buiten zinnen drijft.

Taal is uit water, spraak uit grond geboren.
Elke bewoner is hier aangespoeld voor tijd
van duur en legt zijn woorden aan de kust
te drogen. Keien horen naar zijn naam.

Vogels laten zich noemen in de vleugelslag
die zij in schralend zonlicht hebben met het oog
op wat ik in de luwte aan hen vragen mag.

Hiort

Wie vasteland zo ver te buiten gaat
dat schepen uit geheugen zijn gevaren
moet wel de eigen armen vleugels wanen.

Vogels als vrienden en als vreemden: sluipen
tegen de wind in en de ogen sluiten
als je jouw tanden in hun spieren zet.
Stuiptrekkend waggelen ze buiten zinnen.

Wanneer je als een visdief in de diepte
dook, met alkse poten uit het water
schuift, knerpen je kaken mosseltaal
en zijn je handen dood en vingerloos.

Geen schipper die je woorden kan verstaan
werpt hier zijn anker uit, anders dan om
je als een zeehond uit zijn huid te snijden.

Profeet

Zandstenen wankelen onder de zon,
zeewater slaat de scherven uit de rotsen;
een drenkeling wordt door een haai gebroken.

Vertwijfeld hangt hij aan een scherpe rand,
geen richel voor zijn voeten, kromme handen
en in zijn hoofd een rondspokend verhaal
dat deze aarde kwartslagen zal keren.

Tussen de kwartslagen en bergkristallen
sijpelt het met zijn bloed de aarde in.
Hij hangt en waarschuwt voor het laatst,
de grote vogels komen hem begrijpen.
Hij kan hun kromme snavels niet ontwijken
en schreeuwt een woord dat hij niet meer verstaat.
Hij geeft de geest. Een duif vliegt uit zijn mond.

Gootdraak

Vanuit het huis zie ik de kleine jongens
in de weer. Een draak ligt in de goot
al dagen te verslenzen. Steeds gepord
of hij al dood is en geen haar die op hun hoofd
uit is op laten spugen van veel vuur.

Alsof zijn open mond belet om te bedenken
waarvoor een draak nog goed kan zijn.
Prikken met dode takken. Als dat geen
brandhout is, moet het de ruige bast zijn
en de pijn die schrijnt onder hun huid
omdat iets uit de hemel is gevallen
dat van nabij te veel gelijkenis vertoont
met wat begrijpbaar en bereikbaar is.

Ik wek hem weer tot leven in mijn achterhoofd.
Hij schroeit de vlakte waar mijn vingers vluchten.

Kleine maaltijd van taal

Met dikke vingers, lange tanden
leg ik mijn lichaam aan. Er branden kaarsen,
een strijkorkest verbergt zich achter het behang.

Nergens bedienend personeel. Uit net niet
witte schalen schep ik op. Na schuldgevoel,
verspilling en genot volgt zoete wraak.

Genoeg voldoening voor een holle kies.
De nasmaak ligt mij zwaar op de papillen,
er ligt een vis te rotten in mijn mond.

Tong gaat in tweevoud op de loop
met vliegenstroop en vraatfrans voor de meid
die likkebaardend onder tafel kruipt.

Ook nu weer gaat de liefde lager dan de maag.